

**Annexes treball de final de Grau: La importància de
l'educació emocional a parvulari. Anàlisi d'una pràctica
educativa.**

Treball de final de Grau de Mestra d'Educació Infantil

Laura Colomer Castañé

Tutora: Anna Girbau

Vic, 17 de maig de 2013

Universitat de Vic

Índex

Annex 1: Graelles d'observació completes	2
Annex 2: Entrevista sobre Educació Emocional a la tutora d'aula.....	21
Annex 3: Model d'informe	30
Annex 4: Seqüència de continguts d'educació emocional a parvulari.....	31
Annex 5: Diari.....	39

Annex 1: Graelles d'observació completes

Graella 1 20-1-13	ASPECTES QUE ES TREBALLEN D'EDUCACIÓ EMOCIONAL				
Moment del dia i infants involucrats:	Forma part de la programació?	Consciència emocional	Regulació emocional	Habilitats socials	Autoestima
Rebuda Mestra, família i alumna.	No				Comparteixen mestra i família aspectes positius que la nena va fer el dia anterior a la sortida que van fer riure a la mestra.
Bon dia Mestra i infants. Celebració d'un aniversari.	Sí			El regal imaginari (cohesió de grup). Cada infant pensa un regal imaginari per les seves companyes.	Protagonisme i importància de l'infant dins l'aula.
Llengua Després de la sortida el cosmoaixa la mestra pregunta al mig grup que dibuixin com es van sentir i que escriguin les paraules si volen.	Sí	Com et vas sentir? Què et va agradar més?			
Psicomotricitat	Sí		Respirem un cop hem acabat la sessió.	Resolució de conflictes per objectes o construccions: s'ha de respectar, compartir i ajudar.	Reforç positiu davant les accions dels infants.

Graella 2 4 febrer 2013	ASPECTES QUE ES TREBALLEN D'EDUCACIÓ EMOCIONAL				
Moment del dia i infants involucrats:	Forma part de la programació?	Consciència emocional	Regulació emocional	Habilitats socials	Autoestima
Rebuda La mestra rep als infants tot fent-los abraçades.	No				Fa sentir els infants estimats, volguts, utilitza el reforç positius (que contenta estic que vinguis, t'havia trobat a faltar).
Pati Ha arribat una nova nena a P-3. La mestra pregunta a un grup de nenes que l'estan observant com es sentirien si haguessin començat l'escola en un país on no parlen la mateixa llengua. "Com es pot sentir la Xen?" les nenes contesten: "Trista" i la mestra els diu "què podem fer per ajudar-la?" "jugar amb ella". Busquen estratègies per apropar-s'hi.	No			Empatia, estratègies de coneixement de l'altre.	
Primera hora tarda Incident dels cromos: un grup de nens s'han saltat la norma de jugar amb els cromos al pati. La mestra els pregunta "què ha	No	Quines emocions sentim davant d'algunes situacions, com per exemple, quan plorem.			

<p>passat?" i cada un exposa el seu cas. Un infant s'emociona i una nena li pregunta "però perquè plores?" i la mestra diu, "què ens passa quan plorem?" entre tots diuen: potser plora d'alegria, de cansat, perquè li fa por el carnestoltes, potser perquè està trist... el nen implicat respon que no plora per cap d'aquestes coses, que plora de pena. La mestra els pregunta, i què podem fer? i responen "pessigolles,..."</p>					
<p>Aniversari Cada infant li fa un regal imaginari al protagonista.</p>	<p>Sí</p>			<p>Cohesió de grup.</p>	<p>Protagonisme</p>

Observacions:

- La mestra prioritza el tractament de les emocions per davant de la programació de l'aula. (En gairebé totes les situacions que li és possible, sempre i quan no coincideixi amb l'horari d'un especialista, etc.).

Graella 3 6 febrer 2013		ASPECTES QUE ES TREBALLEN D'EDUCACIÓ EMOCIONAL			
Moment del dia i infants involucrats:	Forma part de la programació?	Consciència emocional	Regulació emocional	Habilitats socials	Autoestima
<p>Rebuda Intercanvi d'informació amb la família d'un infant que ahir a la nit va preferir jugar a l'ordinador abans que fer la pilota que manava el rei carnestoltes. (La família ho havia comprat tot i li van demanar que havia de decidir i ell va preferir jugar. Al matí volia fer la pilota, els pares han considerat que no era el moment). L'infant implicat s'adona que és l'únic que no té pilota.</p>	No		La mestra li pregunta què li ha passat. Ell respon que va preferir jugar a l'ordinador. Després d'exposar-li tot la mestra li explica que a vegades hem de prendre decisions i hem d'"escollir la millor idea". No sempre podem fer el que ens ve de gust.		
<p>Llengua Després d'haver fet un exercici molt bé la mestra els proposa que cantin la cançó de "Xip", els infants ho relacionen amb el reforç positiu ja que ho canten quan estan molt contents d'una cosa que han fet molt bé.</p>	No				Reforç positiu al grup per les tasques.

<p>Llengua Els infants després de cantar el "Xip" observa que els infants s'apropen a nosaltres i ens fan abraçades. Proposa que si en tenen ganes que s'abracin també entre ells. Ho fan molt contents. Després els pregunta "perquè us agrada que abraçar?" i ells responen "perquè ens estimem molt!".</p>	<p>No</p>	<p>Expressió de les emocions: tenim ganes d'abraçar-nos perquè ens estimem.</p>		<p>Cohesió de grup: tots els companys són abraçats. (Excepte una nena que s'allunya i s'abraça ella sola).</p>	<p>Ens abracem perquè ens estimem molt.</p>
<p>Llengua Conte "Perquè t'estimo tant" de Guido Van Genechten.</p>	<p>No</p>	<p>Perquè ens estimem?</p>			<p>Les persones que ens envolten són les que ens expliquen coses, les que responen als nostres dubtes i els alumnes ha mostrat que tenien clar que la mare ossa estima al seu fill perquè és el seu fill i les mares estimen al seus fills.</p>
<p>Abans d'anar a dinar Conflicte entre dos infants.</p>	<p>No</p>			<p>La mestra intervé perquè els infants demanen la seva ajuda: Mestra: Què pots fer quan algú et diu que algo no li agrada? I tu què pots fer quan t'ho diuen? Us podeu posar d'acord tots sols.</p>	

Observacions: La mestra en alguns moments improvisa les programacions d'aula per tal de respondre a les necessitats emocionals dels alumnes.

Graella 4: 8/02-13	ASPECTES QUE ES TREBALLEN D'EDUCACIÓ EMOCIONAL				
Moment del dia i infants involucrats:	Forma part de la programació?	Consciència emocional	Regulació emocional	Habilitats socials	Autoestima
<p>Rebuda La mestra intercanvia informacions referents als infants amb els seus pares. Parla amb un pare i coincideixen en que cal inculcar a l'infant el sentit de la responsabilitat, que han de ser conscients que quan prenen una decisió té unes conseqüències.</p>	No	Cal ajudar a l'infant a entendre com es sent.	Cal donar-li estratègies a l'infant per tal de que reguli els diferents estats d'ànim.		
<p>Viatge a la lluna (Pati) Els infants miren un vídeo sobre els primers astronautes que van arribar a la lluna. Sorgeixen comentaris envers les imatges.</p>	Sí	Aquesta dona plora d'alegria. Aquestes persones estan emocionades.			
<p>Visita sorpresa de l'àvia de l'Arlet (Pati) Un cop l'àvia ha marxat l'Arlet es queda pensativa, després plora i diu que vol a la seva iaia. La mestra parla amb ella i li pregunta: - Com et sents?</p>	No	Treball per part de la mestra, com et sents?	Què pots fer per canviar-ho?	Els companys intenten apropar-se a ella, es preocupen, es posen al seu lloc i la volen ajudar.	L'Arlet s'ha sentit estimada i volguda per la mestra i les seves companyes.

<p>Trista.</p> <ul style="list-style-type: none">- Tens alguna idea per estar millor?- No. <p>S'apropen companyes seves:</p> <ul style="list-style-type: none">- Vols que anem a jugar?- Vols que et fem una abraçada o pessigolles... <p>A l'Arlet no la convenç cap d'aquestes opcions...</p> <ul style="list-style-type: none">- Potser et sentiràs millor si et dic que vull que vinguis a casa meva a jugar? <p>Això fa que l'Arlet es senti millor i vagi a jugar amb els seus companys.</p>					
--	--	--	--	--	--

Graella 5: 13-2-13	ASPECTES QUE ES TREBALLEN D'EDUCACIÓ EMOCIONAL				
Moment del dia i infants involucrats:	Forma part de la programació?	Consciència emocional	Regulació emocional	Habilitats socials	Autoestima
<p>Treball autònom: Marc i altres infants. En Marc plora perquè li han fet mal i la resta no li diu res. La mestra intervé tot demanant-li què li passa i suggereix als infants que pensin què s'hauria de fer quan infant plora. Ells mateixos van suggerint idees:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Demanar-li què li passa. - El que li ha fet mal demanar-li perdó... 	No	Què et passa? Com et sents?		Com ens relacionem.	

Graella 6: 15-2-13	ASPECTES QUE ES TREBALLEN D'EDUCACIÓ EMOCIONAL				
Moment del dia i infants involucrats:	Forma part de la programació?	Consciència emocional	Regulació emocional	Habilitats socials	Autoestima
Rebuda Intercanvi família i mestra: a la Jana se li ha mort l'avi.	No				
Bon dia (A la Jana se li ha mort l'avi) DOL La Jana explica el què ha passat. Mestra: Què et va passar ahir? Jana: Que es va morir el meu avi. Mestra: Com et vas sentir? Jana: Trista. Mestra: Què vas fer? Que ens passa quan estem tristos? Jana: Vaig plorar. Mestra: Només vas plorar tu? Jana: No, el meu germà també. Mestra: Com es deia l'avi?	No	Com et sents?	Què podem fer perquè et sentis millor?	Com podem ajudar a la Jana?	Et diem totes aquestes coses perquè t'estimem i volem que estiguis bé. Recull de dibuixos amb una explicació per part de la mestra de què ha compartit la Jana amb els companys.

<p>Jana: Francesc. Mestra: Tenies ganes d'explicar-ho? Jana: Sí. Mestra: La Jana podrà veure a l'avi Francesc un altre cop? Nens: No. Mestra: Com et sents avui Jana? Jana: Una mica millor perquè he mirat fotos de l'avi. Mestra: Què podríem fer perquè et sentis millor? Nen: Potser li podem fer un dibuix? Jana: Si, un dibuix de l'avi. Nen: I si ens portes una foto? Perquè no sabem com és! Mestra: Ens vols explicar com era? O vols portar una foto? Jana: (Descriu com era l'avi i diu que portarà una foto). Nen: El trobarà a faltar. Mestra: Què vol dir que el trobarà a faltar? Nen: Que l'estimava molt. Nen: Si està enterrat, com pot ser un angelet? Nen: Si algú de la classe es mor que ho expliqui. Mestra: Sabeu una cosa,</p>					
--	--	--	--	--	--

<p>que cap persona que s'ha mort ha tornat. Jana què vols que fem?</p> <p>Jana: Un dibuix del que vulgueu. Però que hi surti jo i l'avi.</p> <p>Mestra: Vols un dibuix de tots els teu amics?</p> <p>Jana: Si!</p> <p>Nen: Potser l'avi es convertirà en un àngel...</p> <p>Nen: Quan li caigui una dent potser li portarà una cosa.</p> <p>Nen: Potser es converteix en estrella i ens mira des del cel.</p> <p>Mestra: L'avi li pot venir a dir que l'està mirant?</p> <p>Nen: Home, si és un angelet...</p> <p>Nen: No</p> <p>Nen: No.</p> <p>Jana: Amb els somnis el podem veure...</p> <p>Mestra: Ostres i tant!</p> <p>Jana: Avui he somiat que em donava palets...</p>					

Graella 7: 21-2-13	ASPECTES QUE ES TREBALLEN D'EDUCACIÓ EMOCIONAL				
Moment del dia i infants involucrats:	Forma part de la programació?	Consciència emocional	Regulació emocional	Habilitats socials	Autoestima
<p>Rebuda El pare d'en Nicolau explica a la mestra que l'infant ha pegat a la seva mare i que a casa li han retirat tots els privilegis. El pare demana a la mestra que tingui una conversa amb ell.</p>	No	<ul style="list-style-type: none"> - Què et va passar? Això com et fa sentir? 	<ul style="list-style-type: none"> - Quan ens trobem en una situació hem de pensar quina és la millor idea, quina és la que ens fa sentir bé, la que no fa mal als altres. 		<ul style="list-style-type: none"> - Parlem perquè penso que ets molt important i que ets capaç de fer-ho molt bé.
<p>Bon dia La Jana ha sortit escollida protagonista del dia. Uns quants infants han començat a cridar "uuuuh". La mestra els ha preguntat perquè feien això, si els agradaria que els hi fessin amb ells. També els ha preguntat perquè ho han fet, què en sentit quan ha sortit el nom de la Jana. Els infants han respòs que volien que sortís el seu nom. Alguns han dit que no ho volien, la mestra ha explicat que l'expressió de la cara diu que més que les paraules, que expressa el que realment sentim.</p>	No	<ul style="list-style-type: none"> - Què hem sentit quan ha sortit la Jana? - La cara és el que expressa com ens sentim. 	<ul style="list-style-type: none"> - De totes les idees que tenim hem de pensar la millor opció, la que no faci mal als altres. 	<ul style="list-style-type: none"> - Empatia: cal que ens posem al lloc de l'altre. 	<ul style="list-style-type: none"> - S'ha de reforçar que tots tenim dret a sortir protagonistes i que ens hem de sentir acceptats.

Bon dia Celebració d'un aniversari.	Sí			Regal imaginari: cohesió de grup. Establir vincles entre els infants.	La importància de ser el protagonista.
Elaboració d'un sociograma d'aula (activitat programada) Els infants han dibuixat els nens i nenes de la classe que consideren amics seus. D'aquesta manera la mestra veu les relacions que s'estableixen dins el grup i com evolucionen al llarg del cicle d'educació infantil (p-3/p-4/p-5).	Sí	Amb quins infants em sento més bé?		Quins grups/líders/s'estableixen a l'aula? Qui queda despenjat?	La importància que tothom senti que forma part del grup.
Comiat La mestra sempre despedeix els seus alumnes i si ho demanen els fa un petó i una abraçada.	No				Transmet que tots els infants són molt importants per ella.

Al llarg d'aquestes observacions diàries s'observa que la mestra sistemàticament en la **rebuda dels infants i les famílies** saluda sempre dient Bon dia, com estàs, parla amb els pares o familiars per si hi ha algun aspecte important a comentar i els infants que es despisten els fa repetir el procés perquè entrin tot saludant. De la mateixa manera ho fa a l'hora del **comiat** es despedeix de tots els alumnes i tant en la rebuda com en el comiat hi estableix contacte físic: mirada, somriure, es mostra disponible i els fa abraçades i petons.

Sempre dona espais als alumnes perquè aquests expliquin els objectes que porten de casa o bé si hi ha alguna novetat a la seva vida (els ha caigut una dent, comencen competicions, han perdut algun avi,...) i procura fer un treball a nivell de grup sobre aquests aspectes.

Graella 8 27/2/13	ASPECTES QUE ES TREBALLEN D'EDUCACIÓ EMOCIONAL				
Moment del dia i infants involucrats:	Forma part de la programació?	Consciència emocional	Regulació emocional	Habilitats socials	Autoestima
Bon dia Celebració d'un Aniversari	Sí			Cohesió de grup. Creació de vincles.	Protagonisme
Bon dia Dos infants volen mostrar al grup els dibuixos que han portat.	No			Cohesió de grup. Creació de vincles.	El que fas és important i tots ho volem escoltar.
Tarda Dos infants volen comunicar el grup que a partir d'ara un farà competicions d'hoquei i l'altra farà un festival de patinatge.	No				El que fas és important i tots ho volem escoltar.
Tarda La monitora de menjador comunica que una nena de l'aula ha mossegat a una altre. La mestra intervé preguntant què ha passat. La nena confessa el que ha fet i la mestra li pregunta com es deu sentir l'altra nena, aquesta respon que trista i arriben a la conclusió que de totes les	No		Hem d'utilitzar el pensament davant dels impulsos.	Empatia, com es sent l'altra nena?	

idees que puc pensar hem de triar la que ens fa sentir millor a nosaltres i els altres nens. La mestra diu que ella se sent molt trista amb això que ha passat.					
---	--	--	--	--	--

Graella: 9 11/03-13	ASPECTES QUE ES TREBALLEN D'EDUCACIÓ EMOCIONAL				
Moment del dia i infants involucrats:	Forma part de la programació?	Consciència emocional	Regulació emocional	Habilitats socials	Autoestima
Al llarg de tot el matí Observació de l'EAP a un infant de l'aula al qual han fet les proves de TDAH. Conversa entre la mestra i l'observant. Davant els resultats de les proves sembla ser que la conducta que mostra l'infant podria tenir a veure amb els aspectes emocionals (el vincle afectiu).	Sí	Poca identificació de les seves emocions.	Crides d'atenció a través del cos que mostren que té dificultat per autoregular-se-	Poca habilitat per relacionar-se amb els companys. Conductes agressives.	
Abans de dinar Un infant s'ha queixat al llarg del matí de mal de panxa. La mestra mantenen una conversa amb la mestra i l'infant acaba explicant que com que és	No	Hem de preguntar-nos què ens passa: no m'agrada la sípia.	Què podem fer? Parlar amb la monitora i dir-li que en volem poca.		

dilluns hi ha sípia per dinar i que no li agrada. La mestra fa la reflexió que llavors no té mal de panxa i que s'ha de ser responsable del que es diu perquè pot tenir conseqüències (trucar els pares) i que no està bé dir mentides, que podem dir la veritat.					
---	--	--	--	--	--

Espais per expressar i comunicar vivències

La mestra sempre busca els espais i moments necessaris (normalment quan hi ha tot el grup, és a dir, que no hi ha desdoblament) perquè els infants puguin expressar aspectes de les seves vides al grup (la mort d'un familiar, se'ns mou una dent o ens ha caigut, he anat a l'aeroport, he anat al bosc encantat....) aprofita les iniciatives dels infants per establir converses amb el grup. El pregunta com s'han sentit,...AUTOESTIMA, HABILITATS SOCIALS, CONSCIÈNCIA EMOCIONAL...

Resolució de conflictes

Al llarg del dia sorgeixen diferents conflictes amb els infants, l'ordre de preguntes que segueix la mestra és sempre la mateixa:

- Què ha passat abans?
- Com t'has sentit?
- Què pots fer?
- És una bona idea? Sempre hem de pensar la millor idea, la que no perjudica als altres.

Graella 10 18/03/13	ASPECTES QUE ES TREBALLEN D'EDUCACIÓ EMOCIONAL				
Moment del dia i infants involucrats:	Forma part de la programació?	Consciència emocional	Regulació emocional	Habilitats socials	Autoestima
<p>Llengua El conte viatger Consisteix en un petit dossier on es construirà una història entre tots els infants de l'aula. Aleatòriament s'escull un infant i així progressivament.</p>	Sí			Es respecta el torn de paraula, es comparteix amb els companys la continuació de la història, s'ha de respectar les normes del conte (fer un petit text, acabar-lo en punts suspensius, fer-hi un dibuix...)	L'infant que s'emporta el conte té el protagonisme aquell dia de poder explicar i mostrar a la resta d'infants el que s'ha escrit.
<p>Entrevista M.G Es reuneixen la mestra d'educació especial, la tutora i un membre de l'Eap per comentar els resultats d'unes proves per una sospita de TDAH. El membre de l'EAP considera que es tracte d'un problema de caire emocional. Parlen de com fomentar l'autoestima de l'infant per tal de que estigui més tranquil i més relaxat.</p>	Sí			<ul style="list-style-type: none"> - Oferir estratègies a l'infant perquè pugui resoldre els conflictes amb la seva germana, amb el paper de mediació dels pares. 	<ul style="list-style-type: none"> - Dir-li que l'estimen. - Reforç positiu de petites tasques. - Més responsabilitats
<p>Tarda El joc d'estimar: dinàmica de grup que consisteix en seure en rotllana, tots en silenci, la mestra explica que tocarà a</p>	No	<p>Com ens hem sentit? Contents perquè ens han abraçat o fet un petó... Tristos perquè ningú se'ns ha apropat...</p>		Com podem comunicar-nos amb els altres a través del cos i el gest.	Tots són importants i el nostre entorn ens estima.

<p>un infant amb una vareta i aquest haurà d'escollir un company/a i mostrar-li que l'estima sense paraules (abraçades, petons, una carícia, donar la mà...) la manera com ho poden fer s'explicarà abans d'iniciar el joc. Al final cada infant expressarà com s'ha sentit.</p>					
--	--	--	--	--	--

Annex 2: Entrevista sobre Educació Emocional a la tutora d'aula

Entrevista sobre Educació Emocional a parvulari:

Nom: Trini	Data: 14-03-12	Professió: Mestra d'EI.
------------	----------------	----------------------------

1- Creus que és important que es treballi l'Educació Emocional a l'escola?

Jo crec que és molt important l'educació emocional a l'escola. Però el grau d'importància ha variat amb els anys. Jo quan vaig acabar la carrera doncs... Les emocions si que eren importants però anaven com independents amb el fet de ser mestra. Era una cosa més d'actitud de cadascú. El que passa és que a mesura que jo he anat fent de mestra si que he anat veient la importància de l'educació emocional. Sobretot a partir d'anècdotes i vivències que tu tens que realment te'n adones fins a quin grau és important i jo fa 6 anys enrere vaig viure una anècdota d'un nen de P-3 que no sabia fer abraçades i a mi em va marcar molt aquest nen, em va sobtar que un nen de 3 anys no tingues un vincle afectiu, el que el nen produïa dintre de l'aula eren agressions constants: mossegar, esgarrapar, agafar un punxó i clavar-lo amb un nen, la relació era invasora total i un dia em vaig adonar que cridant-lo perquè vingués per fer-li una abraçada, el nen va venir i no sabia fer el gest d'aixecar el braços i acaronar, no el tenia. I allò va ser clau, vaig pensar que l'emoció, el com aquest nen ho ha de treure, cal dir que després vaig descobrir la situació familiar que era molt complexa, la mare quan l'havia tingut l'havia donat literalment als avis perquè el cuidessin perquè ella tenia un tema de drogues a darrera, un tema així més complicat, però el cas és que a mi m'arribava un nen a P-3 que si jo analitzava i gestionava només l'actitud, hagués hagut de dir: aquest nen tot el dia pega, és un agressiu,... de seguida se'ns escapa l'etiqueta. Aquest nen és "això"... però penso que hem d'anar més enllà, hem de pensar què hi ha perquè aquest nen produeixi això si realment vols canviar alguna cosa perquè sinó amb el llenguatge i amb el discurs que nosaltres donem no variem. Llavors, jo clar que podia dir "és un nen agressiu, és un nen que mossega, que pega,..." però em quedava allà, no ajudava a avançar, llavors, el nostre paper és avançar a partir del context de l'infant i després començar a fer un treball molt emocional i molt afectiu, molt contacte, el gest d'agafar-li el braç i posar-li a l'esquena, o sigui, per mi va ser molt significatiu i amb la vivència que jo vaig viure amb això vaig pensar que s'ha de prioritzar l'educació emocional però jo quan em vaig formar no vaig tenir aquest imput prioritari de

l'educació emocional i ara, ostres, el sento, el visc, el treball i és el que et dóna més resultat, no veure el nen com el que ell fa sinó veure com la part emocional pot canviar l'actitud del nen i per tant, tu has de moldejar aquesta gestió emocional. Vull dir que és millor opció, més que un càstig, els càstigs; premies o castigues però no construeixes en positiu, en canvi, el llenguatge emocional permet fer això, construir en positiu. L'Elsa Punset diu que les emocions s'encomanen, són com un virus i el virus s'encomanen, són com el grip. Llavors si tu tens un llenguatge emocional que ho transmets que ho respireis això passa als teus alumnes llavors jo crec que com a mestra i com a adult t'ho has de creure i ho has de treure també. Perquè sinó jo puc posar-me davant de la classe: va, em sento molt contenta, o em sento de tal manera, però realment no ho transmets. Llavors jo crec que els mestres, els docents hauríem de tenir moltes habilitats amb llenguatge emocional, més que saber ensenyar numeració fins el 10, sumar, restar, multiplicar... que penso que ja hi ha de ser el contingut però sobre de tot, per mi, és prioritari el saber ser, el ser persona i això t'ho dóna el llenguatge emocional, les emocions... perquè això et servirà amb totes les situacions.

Així vols dir que penses que les emocions són un condició indispensable per aprendre?

Sí, l'emoció m'ajudarà a aprendre. Un nen que està estable emocionalment li és molt més fàcil aprendre.

I si no està estable emocionalment?

Pot ser que li interfereixi en el seu aprenentatge perquè un nen inestable emocionalment li condicionarà, tindrà com una barrera, no està prou preparat per adquirir aquest coneixement. Si aquest nen té un embús emocional intern... com li pots demanar que t'escolti com he d'escriure la lletra A, o la E...? Aquest nen té un nus intern a dins llavors no és que no pugui, per això parlem de les possibilitats que té el nen, no és que no tingui capacitat d'aprenentatge, segur que en té però tenen barreres, sigui per inseguretats d'ells, pot ser l'adaptació (quan encara no coneix la mestra, els infants, que estan més tancats, que no exterioritzen tant el seu aprenentatge...) però tot això són barreres que ells es posen i aquesta, la de la part emocional condiona el seu aprenentatge. Pot ser molt bo, ser un nen d'excel·lent però si tens un embolic emocional no arribaràs, no tiraràs, per tant, jo penso que quan detectem un nen que a nivell d'aprenentatge no rutlla, ho hem de mirar, o sigui, s'ha de contemplar, clar que pot ser que tingui un retard o que sigui una cosa com més física, pot ser que tingui un problema, un retard mental que ens ho justifica i llavors haurà d'anar amb un especialista, un neuròleg però també pot ser que hi hagi una part emocional. Penso que primer s'han d'esgotar totes les vies per entendre què li passa a aquest nen, per ajudar-lo a avançar,

no ens quedem només amb això, amb l'etiqueta "ai és que no aprèn, és que no tira..."cal anar més enllà com a mestra però per fer això tu també ho has de tenir clar que això també és prioritari. Però un cop ho tens jo que he fet aquesta evolució, jo abans no la tenia, no ho visualitzava com que fos una mica l'eina, que fos tan important, ho he anat descobrint a mesura que he anat portant la meva pràctica, ostres és que realment, per exemple allò que t'he explicat d'aquell nen, era impossible ensenyar-li l'1, el 2 i el 3, no sé com explicar-ho, jo havia d'anar enrere, hi havia quelcom més important que no pas el contingut i vam acabar el curs establint aquest vincle però ara ja ho té après, a part és una cosa com el carnet de conduir, un cop has après, això del llenguatge emocional, ostres, no ho perds pas. Ara els infants (referint-se al grup classe actual) han après un munt de paraules que en podran fer ús o les sentiran i les coneixeran. Són connexions que ells aniran fent i que els ajudaran a desenvolupar-se...

En què creus que beneficia als infants aquest treball?

Sí, beneficia a l'alumne, al docent que fa ús d'aquesta eina per resoldre conflictes, per donar peu a que ells s'expressin, que posin paraules al que passa i a les famílies igual, a nivell de casa, que els teus fills et puguin dir: m'ha passat això, m'he sentit malament, o em sento bé...Clar, bé o malament és molt relatiu no? És com molt ràpid, malament què vol dir? S'ha de treballar, s'ha de treballar per facilitar, de fet és una altre eina de comunicació, les emocions són una manera més de comunicar-te, per mi és un llenguatge.

2- Consideres que el professorat necessita d'una formació específica per portar a la pràctica l'Educació Emocional a l'aula? N'has realitzat alguna?Quins continguts demanaries en una formació?

Sí, perquè sempre aprens i aquesta formació (encara que sempre se't escapen coses) potser no ho tens com a prioritari i llavors algú ve i et diu: ostres és tan senzill com preguntar com et sents? O perquè diem sempre com estàs? Clar, joestic aquí. Com em sento? És diferent, si tu vols que et digui com em sento, m'has de demanar com et sents? Però no ho fem mai, sempre dius com estàs? Llavors la formació et dona elements de com pensar tu, per fer una reflexió del que tu estàs fent i per intentar millorar la teva pràctica per tant, tant amb aquest com em molts d'aspectes, però el mestre està dins l'aula com a model de molts infants, ostres hem de tenir molts cura amb el que transmetem i el que diem per tant, tot evoluciona, tot canvia i jo vaig acabar la carrera fa uns quants anys i tinc la necessitat de formar-me contínuament i ja et dic, jo aquest aspecte, d'un temps cap a aquí, jo el prioritzo més. I m'agrada formar-me,...

N'has fet cap de formació específica?

He anat a xerrades, un curset específic sobre el tema no, també és veritat que no m'ha arribat, probablement si m'hagués arribat l'hagués fet. També t'he de dir que si que llegeixo sobre el tema, perquè m'agrada i perquè veig que té una repercussió després i que veus que realment modifiques i que funcionen més bé les coses.

Si haguessis de fer una formació quins continguts demanaries?

Demanaria una cosa pràctica, que em donessin eines de com treballar-ho amb els alumnes o quins aspectes he de treballar més o si haig de fer incís en un vocabulari o no, amb un altre, quines activitats puc fer adequades a l'edat perquè ho puguin entendre, amb el discurs que jo faig, l'activitat que faig sobre les emocions però potser hi ha una manera de fer-les per anar més enllà o potser algú em diu mira hi ha una seqüència... Això ho deia l'Anna Carpena: la primera emoció que has de treballar són les emocions de supervivència: la por i la ira. Són les elementals. Jo aquell dia vaig ser conscient d'això, no ho sabia. Nosaltres la seqüència que fem sobre el treball emocional a P-3 és content i trist, P-4 content, trist i l'enuig, no ho vam fer pensant en quines són les primeres que hem de treballar. Crec que és interessant que hi hagi una gradació, i en acabar l'etapa n'hi hagin unes (les bàsiques) ben assolides.

3- En la teva pràctica diària hi ha un espai fix (en la programació setmanal d'aula) per desenvolupar activitats d'Educació Emocional?

No, fix no. No hi ha un espai de les emocions. De fet, tampoc hi crec amb l'espai fix de les emocions. Però diàriament hi ha múltiples situacions en que es treballen les emocions. Normalment jo les repesco perquè les trobo interessants. Per exemple, quan es van morir els avis d'alguns nens, penso que hem de parlar d'aquest aspecte com més sentit, jo vaig trobar interessant treballar aquesta anècdota a partir de les emocions. Potser si que caldria una cosa més fixa per tenir més continuïtat, per treballar-ho d'una forma més sistemàtica però aquí jo no hi tinc l'hàbit, ni a nivell d'escola. Cada dia o cada setmana hi ha una activitat d'educació emocional, no. Però si que en sóc conscient que moltes vegades faig molt èmfasi amb aquestes activitats.

Hi és present però de manera informal però sóc conscient de que ho faig servir molt. Jo ho dono com a prioritari, no ho poso ni a l'àrea de llengua, ni de mates, ni medi sinó que en funció de les anècdotes, de les situacions de cada dia jo ho aprofito per introduir l'element emocional. També perquè jo ho tinc com molt present, potser si no ho tens molt present, el fet

de no tenir l'obligatorietat a nivell d'horari potser no ho fas tant. Que s'ha de fer, jo penso que sí i també moltes vegades ho fem sense adonar-nos-en.

4- Consideres que l'Educació Emocional hi és present de manera informal?

Hi és sempre en la resolució de conflictes intento buscar molt aquesta part. També busco molt aquesta part quan volen expressar que estan molt bé i com a adult procuro modelar si hem d'estar agraïts, si hem d'estar contents...També hi és molt present en la rebuda, l'acollida, el bon dia i també es poden expressar lliurement quan tenen alguna cosa per dir. A vegades interfereix el teu ritme d'activitat que tens programat però jo prioritzo la part d'ells; si ells tenen un neguit i hi ha 10 nens que volen explicar algo, no puc fer veure que no els he vist perquè realment hi ha una emoció que a ells els hi belluga i ja em sembla bé perquè després jo diré, anem a fer una feina dels murrís i tampoc tindrà sentit si a ells els hi belluga algo. A l'hora de marxar també m'agrada fer el tancament del dia: ha anat molt bé, estem molt contents, aquesta part més expressiva, no ho sé. En la resolució de conflictes, quan fem el diàleg de què ha passat, com m'he sentit, aquesta part més emocional. Quan tornem de dinar, aquests moments que marxo, que torno, són moment que donen lloc a conversa sobre el què ha passat.

5- Quins tipus d'activitats desenvolupes relacionades amb:

Consciència emocional: Clar, consciència emocional el què fem es quan verbalitzem, el fet de tenir consciència passa perquè tinguis un llenguatge. Quan dius mira això m'ha fet sentir o tant xivarri em fa sentir malament, amb les coses que passen del dia a dia o quan poso nom al que esta passant, ajudo a aquesta consciència perquè ells ho facin i jo actuo com a model perquè poso la paraula: això m'ha fet sentir bé o això m'ha fet sentir malament, has estat molt amable, o molt agraït, molt treballador... intento ser un model quan poso la paraula a alguna cosa.

Regulació emocional: hi ha espais de massatge, utilitzem la música a l'inici de les activitats... els infants més belluguets sempre estan acompanyats d'aquest contacte i perquè s'autoregulin, normalment ho fas verbalment: seu o ves a donar un volt, clar, el que necessita més moviment l'ideal seria que li poguessis proporcionar un espai de moviment: ves a donar un volt cap a aquí, a vegades intento aliar-me amb ell: vine a ajudar-me, com que ja sé que li costa molt està assegut me l'emporto a buscar coses, és a dir, m'alio amb el seu moviment o amb la seva acció

per no haver de reconduir-lo tota l'estona en negatiu, intento buscar que sigui el meu aliat en aquest sentit. La part aquesta del massatge també l'hem fet alguna vegada, sobretot al final de la classe o quan estem molt esverats, intento fer una pausa ja sigui fent un volt al pati quan necessiten un moment d'explosió... intentes buscar els espais en la mesura que pots perquè clar si estàs dins l'aula i ets una persona sola encara que en vegis dos que estan crispats que necessiten moure's; sortir, anar a donar el volt... el context no m'ho permet, com a molt li diré ves a portar això a la classe del costat però el fet de ser dues et permet moltes més coses que no pas el fet de ser un durant tot l'horari. Perquè clar, sent un de sol, quan estàs intentant fer aquest treball de regulació emocional deixes tota la resta i això, aquesta regulació emocional quan estàs un de sol jo la intento fer en moments en què els altres els tinc fent una altra cosa, per exemple, si a primera hora hi ha hagut un incident però com que estem tots allà que hem d'arrencar potser els hi puc dir: mira després en parlem, per exemple, a l'hora del pati. Quan els altres són el pati, els agafo i puc parlar amb ells tranquil·lament. Jo, de gust, de ganes i que penso que és més profitós és en el moment que passa però moltes vegades no ho pots fer per la senzilla raó que ets un de sol, o delegues o fas alguna cosa que la resta puguin estar més autònomament o bé dones la feina perquè tots rutllin i vagin fent i després agafes aquests dos i fas aquest treball però no sempre ho pots fer a l'estona que tu voldries.

Autoestima: Si, fem moltes activitats: regal imaginari durant els aniversaris, és un dels moments que tots passen: el nen que fa l'aniversari durant l'estiu celebrem el sant, de manera que tots un moment o altre són protagonistes de celebrar alguna amb els seus companys i tots reben un regal imaginari.

Un moment en què es treballa l'autoestima, quan valorem les activitats que fan ja sigui que molts nens t'ho demanen ells: ja estic, t'ho ensenyo diga'm molt bé i altre vegades ho fas més individualment o bé en gran grup. A vegades detectes que aquella persona necessita més aquest reforç d'autoestima i li fas més individualment i altres vegades busques situacions de gran grup.

El conte viatger també és una altra activitat que treballa l'autoestima perquè és protagonista el nen que ho té. I també penso que les situacions de conversa lliures ells poden expressar el què volen també és una manera de reforçar la seva autoestima perquè realment es posen davant del grup a dir-ho.

Habilitats socials: Home, és el tercer any que els mestres estem fent la formació per treballar cooperativament llavors si que és veritat que en aquest sentit tenim uns grups, una manera de treballar però ens estem formant. La idea és que com a mínim dos cops a la setmana hauríem

de fer una activitat cooperativa però ens estem preparant, estem en procés, ara dues a la setmana no les fem, en fem una de tan en tan però com que ens estem formant i ens estem preparant com ho hem de treballar. S'han de treballar diferents àmbits: dinàmiques de grup, el coneixement mutu, la part aquesta de coneixement personal i les habilitats socials.

Quan fem els taller internivells (tota l'educació infantil) barregem nens de tot infantil, la primera sessió són dinàmiques de coneixement per tenir estratègies de conèixer amb l'altre.

6- Consideres que l'Educació Emocional perquè sigui eficaç s'ha de treballar a nivell d'escola?

Home això seria ideal, genial. Que hi hagués una continuïtat de projecte d'escola. Però hi ha moltes coses que són difícils de portar a nivell global d'escola. Per un cantó sembla que els d'infantil anem per lliure i com si tot fos més permès: ja podem treballar les emocions, ja podem treballar el joc d'una altra manera i quan pugen a primària tot s'ha acabat. La dinàmica és aquesta: estan assentats, des de les 9 del matí fins les 4 o les 5 de la tarda i anar captant...cosa que penso que és errònia completament, un en que acaba p5 és un nen, és un nen i com a nen, nosaltres els mestres donem un diàleg: els nens han de fer, els nens han de jugar i en canvi, dins del nostre horari no són capaços de posar-nos una estona de joc pels nens i en canvi, a les famílies transmetem que és nen, però és que un nen té el dret al joc,... llavors no, bé els d'infantil... Hi ha moltes coses que a infantil es treballen més i quan pugen a primària han deixat de ser nens. I la part aquesta d'educació emocional és una d'aquestes. O que es treballa quan hi ha molts conflictes. Perquè quan hi ha un grup que hi ha molts conflictes i ja s'ha provat el càstig, la teràpia amb la família, el de l'EAP, llavors entra l'altre vessant ostres potser hem de treballar una altra cosa de grup, potser aquest nen... Moltes vegades s'utilitza quan ja s'han acabat els recursos, per tant, ostres això hauria de ser ideal, això ho hauria de sortir a les instruccions d'inici de curs enviades per el departament on expliqués com, de quina manera, quantes hores s'hi ha d'invertir...el currículum si que et posa que s'ha de treballar la llengua però a més a més et marca, volem una hora o dues setmanals de lectura i que estiguin específiques a l'horari i així t'assegures que s'està treballant això perquè el departament considera que la lectura s'ha de prioritzar. Seria ideal que fos a nivell d'escola però és com difícil, potser es que no estem prou madurs tots per trobar aquesta importància d'educació emocional d'entendre quan el nen té una dificultat i anar més enllà de la dificultat. Perquè hi ha una emoció implícita a cada acció.

7- Quines dificultats trobes a l'hora d'aplicar activitats d'Educació Emocional?

Un problema bàsic és el temps, la gestió del temps de l'aula, de saber mesurar a què dediques més temps: a la part d'aprenentatge, a la part emocional, a la part més creativa i expressiva del nen. Això costa perquè si que va en funció de com estàs tu per tant, jo com a mestra, si no estic emocionalment tinc un mal dia, probablement la meua gestió d'aula, de resolució de les habilitats que jo treballi seran diferents. T'agradi o no funciones com a model i depèn del teu estat. També és veritat que t'alimentes dels mateixos nens, pots estar embussat, i arribes aquí i no tens temps d'aturar-te perquè l'energia dels mateixos nens se t'encomana a tu però la dosificació del temps a mi em costa. Perquè potser allò ho trobo molt interessant i m'hi estaria dos dies o bé ho aturaria tot per treballar un aspecte però llavors hi ha altres coses que em van coixes i a vegades no sé si m'he passat molt i m'he deixat molt marge obert o altres moments hauria d'acotar-ho més quan hi ha 10 mans aixecades a mi hi ha moments que em sap greu dir que no. El problema més gran és la gestió del temps, saber modelar amb calma però també ho veig complicat que dins l'horari hi hagi l'espai emocional que potser si m'ho expliquen segur que complementaria la part informal que hi serà igualment però potser et donarà més espai de respir. És com les tutories que fan a dalt de fet, la tutoria que fan a primària és aquest espai.

8- Quin paper creus que hi té el mestre/a en l'Educació Emocional dels alumnes?

Bàsic, elemental, és el model. Però llavors per ser un bon model has de ser conscient d'això. Perquè tens 25 nens i per tant, tens 50 ulls que t'estan observant. Per tant, el te llenguatge verbal i corporal els hi estàs encomanant. Per això penso que és bo pels nens canviar de mestra. Perquè puc ser molt carinyós, molt obert, molt explícit fent no sé què però segur que tinc unes mancances i una altra persona per una altra característica de personalitat en dóna unes altres per tant, els nens està molt bé tinguin contacte amb diferents models. Però clar has de tenir clar que tu ets aquest model, i que probablement aprenen més de com tu ho dius i com tractes tu els nens de manera quotidiana, ells ho han de sentir i l'experiència que ells tenen, aquest intercanvi és el que fa que adquireixin aquestes habilitats.

Quines actituds ha de tenir per atendre'ls adequadament?

Actitud empàtica, començant per la corporal, ja quan parles que estàs dret i els infants t'arriben a mitja alçada, jo sempre dic que quan comencen a fer el dibuix esquemàtic de cercle i dues cames és el que els nens veuen: si l'adult no baixa al món dels nens és molt difícil fer aquest intercanvi i aquest vincle, els nens han de tenir un vincle afectiu amb els pares, amb el mestre també han de crear aquest vincle però és cert que tots els nens no ens fan reaccionar igual amb el mestre. Hi ha nen que et desprèn més afecte, que et genera més simpatia, hi ha

nen que se't apropa molt i t'és més pesat però tu tens l'obligació d'atendre'ls a tots, de mirar-te'ls a tots i que no et passi cap nen desapercebut, el nen que passa desapercebut és molt trist també perquè si te'n vas a dormir a casa... no sé sempre miro de dir una paraula a cada un dels nens i ho penso molts cops, quan arriben quan marxen intento dir el nom del nen, com a mínim una paraula l'has de dir... Perquè el que és tímid, reservat, no s'apropa, per tant, a tu, no et distorsiona i podries passar un dia sense tenir una paraula amb un nen i penso que això és molt desagradable pel nen, és una vivència que ell té, sense tu fer-ho conscientment, ho estàs fent: el nen que és més belluguet que crida l'atenció constantment, tu ho saps i l'estàs atenent perquè et distorsiona a la resta però clar has de tenir l'empatia, la seguretat per saber de què estàs parlant o què estàs fent, penso que això ho has de tenir. La comunicació, l'afectivitat, la interacció, de l'actitud personal, d'un mateix, puc aprendre sempre, puc valorar el que està passant, no tinc la sensació que vinc aquí a donar matèria sinó que vinc aquí a compartir un aprenentatge amb aquests nens. I quin és el meu paper? No és posar-me a davant i donar un llistat d'emocions amb els nens no, he d'acompanyar, donar un cop de mà, el que va massa passat de voltes els frenes, el que li falta energia l'empenta, però una mica que tots puguin evolucionar dins del seu nivell, per mi és bàsic. L'actitud. I crec que l'empatia és bàsica perquè si no em sé posar en el lloc del nen, si només veig el resultat sancionaré o premiaré el resultat. Si sóc capaç de posar-me el lloc del nen intentaré entendre però això només passa en com jo ho faig.

*9- Creus que és necessària la implicació de les famílies en el procés d'aprenentatge emocional?
Per què?*

El treball conjunt és ideal, que moltes vegades critiquem les famílies per desconexença, és a dir, una família no té la formació com a mestre, de fet no l'ha de tenir. El que passa és que tu pots oferir, pots treballar, pots intentar ser un trampolí amb la família per buscar aquesta implicació a partir de les entrevistes i també de les rebudes, per mi és molt important el contacte amb les famílies quan arriben i quan marxen. Aquest diàleg, perquè no hi ha una barrera perquè jo entenc que tant per ells com per mi el més important és que aquest nen evolucioni però també és cert que totes les famílies no ho responen igual i hi ha famílies que el treball emocional ja el fan i veus el nen que és respectuós, que sap posar paraules, sap dir gràcies, quan el nen arriba aquí hi fa això vol dir que ja hi ha un treball, que moltes vegades és inconscient, que és més un treball de valors, hi ha famílies que prioritzen més això, o una altra cosa. L'ideal és el treball conjunt però no sempre passa, quan has d'intervenir amb els nens aquest treball, el buscar la mateixa mirada és bàsic per aconseguir el mateix objectiu, que és que evolucioni, fent-se una persona amb més eines, més recursos, més estratègies,...

Annex 3: Model d'informe

ADAPTACIÓ			
	Molt	Normal	Poc
S'ha adaptat al ritme escolar			
Es mostra feliç i content			
ESTAT EMOCIONAL			
	Generalment	De vegades	Gairebé mai
Es mostra segur d'ell mateix			
Mostra reaccions prudents i ben pensades			
És actiu i dinàmic			
SOCIABILITAT			
RELACIÓ AMB EL/LA MESTRE/A	Generalment	De vegades	Gairebé mai
Es manifesta comunicatiu			
Es mostra afectuós			
Li agrada cridar l'atenció			
Es mostra col·laborador			
Demana ajut al/ a la mestre/a			
Accepta els advertiments			
RELACIÓ AMB ELS COMPANYS	Generalment	De vegades	Gairebé mai
Té bona relació amb els companys			
És ben acceptat			
Comparteix les seves coses			

Ajuda als altres			
Domina als altres			
Molesta als companys			
Resol correctament els conflictes			
Participa en el joc lliure			
ACTITUD I ESFORÇ			
DAVANT ACTIVITATS DIRIGIDES	Generalment	De vegades	Gairebé mai
Té ganes d'aprendre			
Es mostra responsable davant les diverses activitats			
Té un bon ritme de treball			
Sap treballar sol			
Se'l veu segur a l'hora de realitzar un treball			
Participa en els treballs de grup			
DAVANT ACTIVITATS NO DIRIGIDES	Generalment	De vegades	Gairebé mai
Li agrada tot tipus d'activitats			
Decideix lliurement el joc que vol fer			
Comença i acaba les activitats que tria			
HÀBITS			
PERSONALS	Generalment	De vegades	Gairebé mai
Es treu la bata i la jaqueta sol			
Es posa la bata i la jaqueta sol			
Es corda els botons de la bata			
Es descorda els botons de la bata			
Està assegut mentre esmorza			

Guarda el tovalló i tovalles a la bossa			
D'HIGIENE	Generalment	De vegades	Gairebé mai
Es renta les mans quan les té brutes			
Es moca quan ho necessita			
Controla bé els esfínters			
D'ORDRE	Generalment	De vegades	Gairebé mai
És ordenat amb les seves coses			
Respecta les joguines de la classe			
Endreça les joguines al seu lloc			
Col·labora ordenant material de l'aula			
DE TREBALL	Generalment	De vegades	Gairebé mai
Està assegut l'estona de treball			
Posa bé el full a la taula			
Agafa bé els estris (tissores, llapis, pinzells, etc)			
Utilitza la mà dreta			
Utilitza la mà esquerra			
SOCIALS	Generalment	De vegades	Gairebé mai
Sap parlar amb el to de veu adequat			
Realitza el càrrec quan li toca			
Comparteix les coses i el material			
Escolta quan se li demana			
Sap esperar el torn de paraula			
Accepta que no sempre pot ser el primer			

Demana bé les coses			
COMUNICACIÓ I LLENGUATGES			
LLENGUATGE	Generalment	De vegades	Gairebé mai
Comprèn de manera global les informacions orals			
Entén ordres que impliquen més d'una acció			
Es comunica de manera ordenada i entenedora			
Reconeix el seu nom			
S'inicia en l'escriptura del seu nom			
LLENGUATGE MATEMÀTIC	Generalment	De vegades	Gairebé mai
Coneix els colors treballats			
Sap classificar, ordenar i relacionar			
Reconeix els nombres treballats			
Associa el nombre amb la seva quantitat			
Coneix diferents períodes de temps i dia/nit			
Resol problemes numèrics senzills			
Reconeix les figures geomètriques treballades			
LLENGUATGE MUSICAL	Generalment	De vegades	Gairebé mai
Mostra interès per les activitats que es proposen			
Li agrada cantar			
Té un bon sentit del ritme i del moviment			
Distingeix les diferents qualitats del so			
Li agrada escoltar música			
LLENGUATGE PLÀSTIC	Generalment	De vegades	Gairebé mai

Té un bon domini del traç			
S'ho passa bé dibuixant			
Té habilitat alhora d'estripar papers			
Mostra destresa a l'hora de punxar			
Combina els colors			
DESCOBERTA D'UN MATEIX I DELS ALTRES			
	Generalment	De vegades	Gairebé mai
Els seus moviments són ajustats al joc			
S'arrisca a fer moviments més complicats			
Accepta acabar la sessió			
Juga en els diferents espais			
Juga i experimenta els diferents objectes			
Es relaciona amb els altres			

DESCOBERTA DE L'ENTORN			
	Generalment	De vegades	Gairebé mai
S'interessa pel que l'envolta			
És capaç de fer observacions senzilles			
Sap classificar objectes i dir-ne alguna qualitat			
Treu petites conclusions d'experiències concretes			

OBSERVACIONES

Annex 4: Seqüència de continguts d'educació emocional a parvulari

EMOCIONS			
	P-3	P-4	P-5
1R TRIMES TRE	<ul style="list-style-type: none"> • El cos • Parts de la cara 	<ul style="list-style-type: none"> – Conte: No vull anar a l'escola. – Compartir: "El castanyer màgic" (sentir i pensar) – Amistat: "Sóc la teva amiga" (sentir i pensar) 	<ul style="list-style-type: none"> – Per l'aniversari . Present imaginari. – La girafa blava. Discapacitat.(caixa) – L'estrella de la Laura.(Bibliobús) – Pel.lícula Babes , diversitat de cultures.
2N TRIMES TRE	<ul style="list-style-type: none"> • El cos • Estats d'ànim: content 	<ul style="list-style-type: none"> – Activitat de la capsa on hi ha una cosa molt important. (dossier de dinàmica de grups) Fitxa: sóc únic i especial (dossier fotocopiable sentir i pensar) – Conte: El peix Irisat – Conversa sobre com ha anat el pat 	<ul style="list-style-type: none"> -- En Juli i la Sara s'enfaden(bibliobús) – Un poquito de invierno(caixa). Amistat – ET pel.lícula . Fitxa de Com ens hem sentit.
3R TRIMES	<ul style="list-style-type: none"> • El cos • Estats d'ànim: content/trist/enfadat • Material de diferents contes: <ul style="list-style-type: none"> - Epaminondes (enfadat) - Els tres porquets (content) <ul style="list-style-type: none"> ◦ - Obre't ou (content) ◦ - L'aneguet lleig (trist) 	<ul style="list-style-type: none"> – Amistat i tímidesa. Conte: "Els amics de la Marta". – Activitat:I tu, què faries? (dossier fotocopiable sentir i pensar) – Conte: En Ramon aprèn a llegir. 	<ul style="list-style-type: none"> – La Carta : Conte (Caixa) – Escriure una carta a un company de la classe. – L'esternut d'en Ral (un amic que es perd) – La Papallona(còpia a les fitxes.) – La ovella Bela (Bibliobús) Compartir

TRE	<ul style="list-style-type: none">◦ - La blancaneus (enfadat)◦ - En tito malabarista (content)◦ - Closqueta la tortuga(por a la piscina)		
-----	--	--	--

Annex 5: Diari

Decisió del tema

Quan es planteja l'elecció del tema, en el primer moment, penso que treballar un aspecte relacionat amb l'educació inclusiva pot ser molt interessant. El primer dubte és l'etapa que vull estudiar: 0-3 o 3-6. En un principi penso que 0-3 em pot ser molt interessant però finalment, a causa del calendari final (fins octubre no s'assignen tutors ni tenim molt coneixement del que s'ha de fer) decideixo vincular-ho a les pràctiques i fer-ho a 3-6.

El tema, des de l'inici tinc clar que ha d'estar relacionat amb l'educació emocional, encara que no tingui molt clar l'àmbit, primer dubte entre autoestima, autoconcepte, gestió de les emocions....

Desembre

Al mes de desembre començo a perfilar l'índex del treball i a reflexionar sobre el mètode d'investigació que haig de seguir. M'adono que el tema és molt ampli i que s'ha d'acotar. L'índex del treball va variant i es va concretant cada vegada més (veure guió treball 1,2,3).
Formació Rafel Bisquerra.

Lectura d'articles i petit resum. Recerca bibliogràfica.

Gener

A partir de les diferents lectures sobre el tema, em van sorgint dubtes de com elaboraré el marc teòric, quines parts són imprescindibles i el que més em preocupa és com ha de ser la plantilla d'observació perquè sigui prou representativa del que vull analitzar. Intercanvi d'emails Rafel Bisquerra i Èlia López.

Ordenació per autors de les recerques i resum de les aportacions (fonamentació teòrica).

Pistes sobre les pautes d'observació durant l'estada intensiva de pràctiques (bon dia, psicomotricitat, treball autònom i joc lliure).

Durant la tutoria amb l'Anna hem definit molt millor l'índex, hem acotat els autors a estudiar i hem començat a definir possibles àmbits d'observació:

- **Vida quotidiana: BON DIA**

- **Activitats de treball autònom.**
- **Psicomotricitat?**
- **Durant el joc simbòlic. (Com influencia la inhibició del mestre en els infants).**
- **Activitats d'educació emocional.**

Aquests temes han sorgit a partir d'una graella d'observació inicial on he anotat les dimensions de l'educació emocional que treballen a l'escola i en quins moments. Això m'ha donat pistes (igual que les lectures de diferents autors) de com poden ser les plantilles. També em trobo amb la dificultat de trobar algun exemple d'aquestes graelles d'observació.

També m'ha fet reflexionar sobre l'enfocament que li vull donar al treball respecte la posició del mestre davant l'educació emocional (és imprescindible o no?) també en referència al treball sistematitzat de l'educació emocional, si no es fa, es pot treballar correctament? També hem plantejat algunes possibles hipòtesis a partir del marc teòric presentat al desembre.

Al llarg de les observacions fetes a pràctiques he pogut començar a fer un petit esboç de com pot ser la plantilla d'observació i quins àmbits podria observar (rutines: bon dia, rebuda i comiat, treball autònom, psicomotricitat i activitats d'educació emocional (programades o no). M'estic adonant que la majoria d'activitats o intervencions referents a l'educació emocional són espontànies, no estan planificades, no obstant, la mestra sempre prioritza aquests continguts, ja que considera que són els més importants de tots. Potser caldria preparar una entrevista a la mestra perquè expliqui obertament què en pensa del tema.

Febrer

Al llarg d'aquest mes he continuat observant quines situacions es viuen a l'aula sobre educació emocional. Certament, són moltes però la majoria fora de la programació d'aula. El fet d'observar i anar-ho anotant ha fet que em plantejés el mètode d'observació; enlloc de posar-hi ítems (limitarien molt més la observació) em plantejo d'anar recollint situacions i categoritzar-les després, d'aquesta manera puc recollir més informació.

Amb les tutories amb l'Anna, ho hem anat perfilant, a mesura que s'ha anat construint el marc teòric i les observacions a l'escola hem anat plantejant les diferents opcions fins a considerar que una possible eina d'observació pot ser aquesta graella.

Marc

A part de les graelles d'observació on hi ha moltes dades per analitzar també he cregut convenient realitzar un model d'entrevista per a mestres en actiu d'educació infantil. En concret penso realitzar-la amb la mestra d'aula que he estat observant però per contrastar informació plantejo la possibilitat de fer-la amb alguna altra mestra d'Educació Infantil i també a la direcció de l'escola.

Al llarg d'aquest mes tinc per objectiu haver acabat el marc teòric i tenir totes les dades recollides a punt per analitzar-les.

En la realització del marc teòric he hagut d'anar descartant autors i informacions ja que l'extensió màxima de 20 pàgines limita el contingut. Això és una tasca difícil de selecció de documents. Encara no he casat tota la informació resumida.

Al llarg d'aquesta setmana he pogut mantenir converses amb la mestra d'educació especial. Han respòs juntament amb l'equip directiu el document de "Suports i recursos per la inclusió". També he pogut realitzar l'entrevista amb la mestra de l'aula sobre què en pensa de l'educació emocional a l'escola.

Avui he acabat de resumir tots els textos dels diferents autors que m'havia proposat. Tot seguit he elaborat un petit esquema del que aporta cadascun. El pròxim pas serà agafar el guió general del principi i casar-lo amb el nou guió i tots els textos resumits.